

Orientering om regeringsoplæg om nye rammevilkår for Carbon Capture (CC)

Til Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget

Resumé

Regeringen er kommet med et oplæg til nye rammevilkår for Carbon Capture (CC).

02. 02 2024

Baggrunden for oplægget er en ambition om at sikre bedre indfrielse af potentialet for CO₂-fangst i forsyningssektoren. Det skønnes, at potentialet for CO₂-fangst i forsyningssektoren fra 2030 årligt vil udgøre 7,5-9,1 mio. ton CO₂. For at indfri dette potentiale er der behov for at mindske eksisterende barrierer og sikre bedre rammevilkår.

HOFOR opfordrer til hurtighed i lovgivningsarbejdet, så lovgrundlaget er på plads inden statens kommende 2024-udbudsrunde.

Nuværende barrierer

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har den 17. januar 2024 udsendt vedlagte pressemeddelelse om de fremtidige rammevilkår for CO₂-fangst (CCS). Det fremgår, at regeringen ønsker at afklare lovrammerne (hjemmel) for Carbon Capture (CCS) i forsyningsbranchen, herunder også for de kommunale anlæg.

Regeringen noterer følgende eksisterende barrierer for kommunalt ejede selskaber (såsom fx Vestforbrænding, ARC og HOFOR):

- Kommunalt ejede selskaber kan i dag kun deltage i CO₂-fangst som såkaldt tilknyttet virksomhed. Det indebærer, at CO₂-fangst skal ske i et selvstændigt selskab og ikke i hovedvirksomheden, samt at der er et loft for omsætning i tilknyttet virksomhed på 50 pct. i forhold til hovedvirksomheden (kraftvarme)
- Kommunerne har ikke mulighed for at indskyde kapital og stille lånegaranti for CO₂-fangst på anlæg på 25 MW eller derunder (omfattet af varmforsyningsloven).
- Ingen kommunal hjemmel til salg af klimakreditter og til salg af CO₂ til anvendelse.

Regeringen noterer også følgende barrierer for forsyningselskaber (både private og kommunale):

- Det er ikke muligt at finansiere CO₂-fangst via sparede kvoter og afgifter i varmesektoren, da gevinsten tilfalder varmekunderne.
- Værdien af overskydende gratiskvoter som følge af ikke-statsstøttet CO₂-fangst overføres til varmekunderne.
- Manglende klarhed om prisregulering af overskydende varme fra CO₂-fangst.

Forslag i det nye udspil

Forsyningssektoren vil med det nye udspil få lettere ved at deltage i udbud om CO₂-fangst:

- Kommuner får mulighed for at finansiere CO₂-fangst på egne anlæg
 - o Indskud af egenkapital
 - o Garanti for lån i fangstanlæg
 - o Garanti for støttebud i udbud af puljer
- Sparede kvoter og afgifter skal kunne medfinansiere CO₂-fangst
- Kommuner og kommunale anlæg får hjemmel til at sælge klimakreditter og CO₂ til anvendelse
- En fleksibel organisering som fjerner barrierer ved nuværende krav om tilknyttet virksomhed
- Et krav om selskabsmæssig adskillelse fra fjernvarmenettet, som beskytter fjernvarmekunderne i tilfælde af konkurs
- Omkostninger til CO₂-fangst kan ikke inkluderes i varmeprisen
- Varme fra fangstprocessen prisreguleres som overskudsvarme.

Proces

Der vil være politiske forhandlinger om aftalen for de langsigtede rammevilkår, og efterfølgende skal der udarbejdes lovforslag, som udmønter aftalen. Lovforslaget forventes sendt i høring stort set samtidig med udbud af statens 2024 CCS-pulje.

Forvaltningerne vurderer, at regeringen vil afklare en række af de væsentligste hjemmelsudfordringer, som står i vejen for CCS. Afklaringerne vil få betydning for Københavns Kommunes kommende energi-strategi, som vil indgå i Klimaplan 2035.

Tilbage står projektrisikoen forbundet med CCS. Denne risiko skal produktionsanlæggene og deres ejer, herunder kommunerne, selv påtage sig, i og med omkostninger til CCS ikke kan indgå i varmekonsumens udgifter.

HOFOR bemærker, at

“Udspillet betyder, at forsyningsselskaberne får mulighed for finansiering gennem sparede omkostninger fra køb af CO₂-kvoter, salg af klimakreditter og salg af CO₂ til anvendelse - f.eks. til grønne brændstoffer.”

HOFOR opfordrer til hurtighed i lovgivningsarbejdet. HOFOR peger på, at hvis de først kan afgive endeligt bud efter ikrafttrædelsen af lovforslaget kan det udsætte processen om CO₂-fangst på Amagerværket.

Bilag

1. Pressemeddelelse: Væk med barrierer for CO2-fangst Potential i forsyningssektoren skal hentes hjem
2. Energistyrelsens præsentation til teknisk gennemgang af langsigtet løsning PDF

Væk med barrierer for CO2-fangst: Potentialet i forsyningssektoren skal hentes hjem

Publiceret 17-01-2024

Forsyning Klima og vejr

Det store CO2-fangstpotentiale i forsyningssektoren skal realiseres, så blandt andet CO2 fra danskernes affald kan blive indfanget. Derfor vil regeringen fjerne de barrierer, der holder sektoren tilbage fra at komme med ombord på udviklingen af CO2-fangst og -lagring.

Forsyningsanlæg som kraftvarmeanlæg og affaldsforbrændingsanlæg er blandt de store CO2-udledere i Danmark. Derfor er der også rigtig meget CO2 at fange fra den slags anlæg. Den pulje, som forsyningssektoren nu får bedre muligheder for at være med på, skønnes på nuværende tidspunkt at kunne bidrage til fangst af 2,3 millioner ton CO2 hvert år fra 2029.

Det potentiale skal udnyttes. Derfor foreslår regeringen nu nye langsigtede rammevilkår for CO2-fangst i forsyningssektoren, der skal sikre rammerne for, at tallene på papiret kan forvandles til virkelige CO2-reduktioner.

Det betyder, at selskaberne kan tage risikoen – men forsyningssekskaberne må f.eks. ikke stille økonomisk garanti i fjernvarmerørene og skubbe de løbende omkostninger ved CO2-anlæggene over på forbrugerne.

"Vi skal indfange CO2, for det er en illusion at tro, at vi med et trylleslag får udledninger fra eksempelvis vores affald til at gå væk. Forsyningssektoren sidder i dag på et stort potentiale for CO2-fangst – det vil vi gøre til virkelighed. Derfor foreslår vi nye rammer for kraftvarme- og affaldsanlæg, så de også kan fange CO2 og bidrage til vores klimamål," siger klima-, energi- og forsyningsminister Lars Aagaard.

Nye rammer giver fleksibilitet, men forbrugerne beskyttes

Konkret vil det betyde en fælles regulering for alle forsyningssekskaber, der vil deltage i CO2-fangst. Løsningen giver selskaberne større fleksibilitet og mulighed for finansiering gennem sparede omkostninger fra køb af CO2-kvoter, salg af klimakreditter og salg af CO2 til anvendelse. Det ensretter vilkårene med andre aktører i industrien.

"Vi får ikke CO2-fangst i stor skala uden risiko. Det er vigtigt, at vi sørger for at beskytte forbrugerne, så de ikke bliver tvunget med på den risiko, som affalds- og kraftvarmeanlæggene nu kan løbe – og det gør vi med de nye rammer," siger klima-, energi- og forsyningsminister Lars Aagaard.

Med løsningen skal ejerne af forsyningsanlæggene, f.eks. kommunerne, have lov til at løbe risikoen ved at investere i et CO2-fangstanlæg. For kommunerne vil kommunalbestyrelserne skulle godkende det. Kommunerne kan allerede i dag stille garanti og indskyde kapital ved andre større investeringer.

Det vil også være muligt at indgå partnerskaber med private selskaber for at sprede risikoen.

Fakta

- De langsigtede rammevilkår for forsyningssektoren skal bidrage til at realisere de skønnede reduktioner for den kommende CCS-pulje. Det skønnes på

nuværende tidspunkt at være 2,3 mio. ton hvert år fra 2029.

- Potentialet for CO₂-fangst i forsyningssektoren udgør omkring to tredjedele af det skønnede CO₂-fangspotentiale i 2030 med et fangspotentiale på omkring 7,5-9,1 mio. ton om året. Heraf er omkring 6,7-8,3 mio. ton biogene udledninger.

Langsigtede rammevilkår for CO₂-fangst i forsyningssektoren

Teknisk gennemgang af regeringens oplæg ved vicedirektør Martin Hansen

17. januar 2024

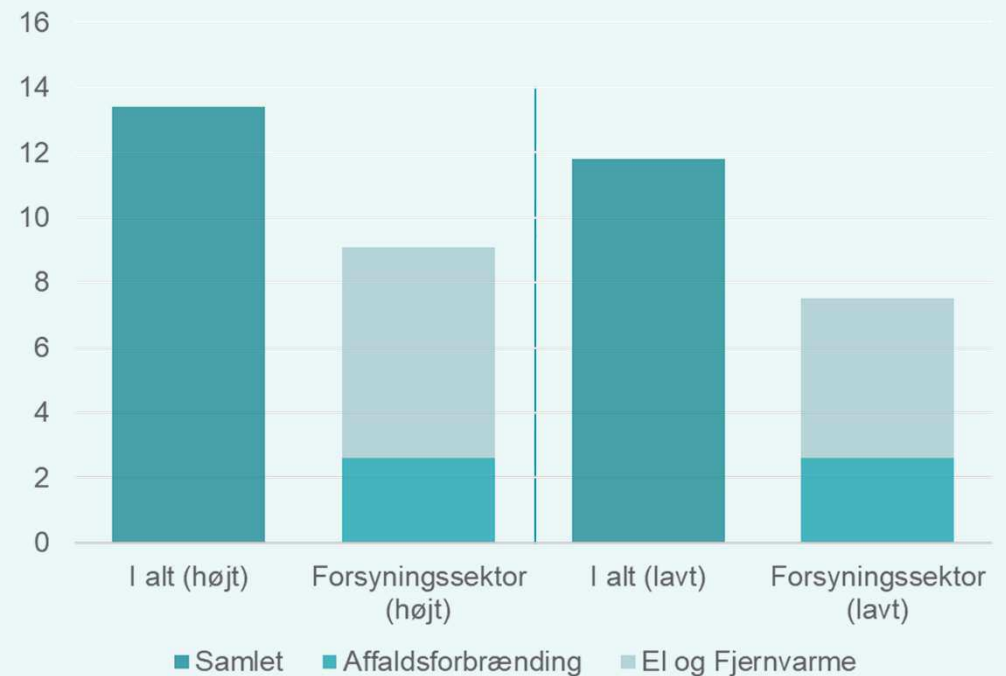

Energistyrelsen

Potentialet for CO₂-fangst i forsyningssektoren

- Forsyningssektorens skønnede fangstpotentiale er på 7,5-9,1 mio. ton CO₂ om året i 2030
 - › Det svarer til ca. 2/3 af det samlede danske fangstpotentiale
- En stor andel af sektorens fangstpotentiale er på kommunalt ejede anlæg
- Størstedelen af potentialet skønnes at være biogene udledninger, der skaber negative udledninger ved lagring

FANGSTPOTENTIALE I FORSYNINGSSEKTOREN IFT. SAMLET POTENTIALE (2030)

Baggrunden for regeringens oplæg

- CCS-strategien - december 2021
 - › Mulighed for kommunal deltagelse i CO₂-fangst
 - › Omkostninger til CCS skal ikke overvælttes på varme- og affaldsforbrugerne
 - › Markedsbaseret udrulning af CCS på sigt med øgede privatøkonomiske incitamenter via bl.a. afgifter og kvoter
 - › Kommunalt ejede anlæg skal kunne søge CCS-puljer på lige vilkår
- Aftale om styrkede rammevilkår for CCS i Danmark - september 2023
 - › Arbejdes med langsigtede rammevilkår for CO₂-fangst i forsyningssektoren
 - › Understøttes lige konkurrence mellem kommunalt og privatejede selskaber ifm. udbud af CCS-puljen
 - › Genbekræfter, at omkostninger til CCS ikke skal overvælttes på forbrugerne

Barrierer for at indfri sektorens potentiale

- Eksisterende barrierer for kommunalt ejede selskaber
 - › Kommunalt ejede selskaber kan i dag kun deltage i CO₂-fangst som såkaldt tilknyttet virksomhed. Det indebærer, at CO₂-fangst skal ske i et selvstændigt selskab og ikke i hovedvirksomheden, samt at der er et loft for omsætning i tilknyttet virksomhed på 50 pct. i forhold til hovedvirksomheden (kraftvarme)
 - › Kommunerne har ikke mulighed for at indskyde kapital og stille lånegaranti for CO₂-fangst på anlæg på 25 MW eller derunder (omfattet af varmforsyningsloven). Kun muligt for anlæg omfattet af elforsyningsloven.
 - › Ingen kommunal hjemmel til salg af klimakreditter og til salg af CO₂ til anvendelse.

Barrierer for at indfri sektorens potentiale

- Eksisterende barrierer for forsyningsselskaber (både private og kommunale)
 - › Som udgangspunkt ikke muligt at finansiere CO₂-fangst via sparede kvoter og afgifter i varmesektoren, da gevinsten tilfalder varmekunderne.
 - › Værdien af overskydende gratis kvoter som følge af ikke-statsstøttet CO₂-fangst overføres til varmekunderne.
 - › Manglende klarhed om prisregulering af overskydende varme fra CO₂-fangst.

De foreslåede rammevilkår

Organisering

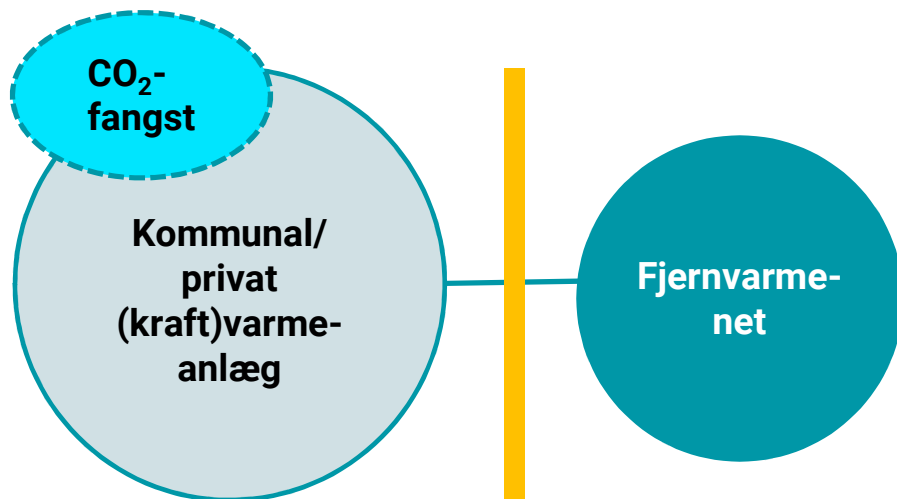
Finansierings-
muligheder

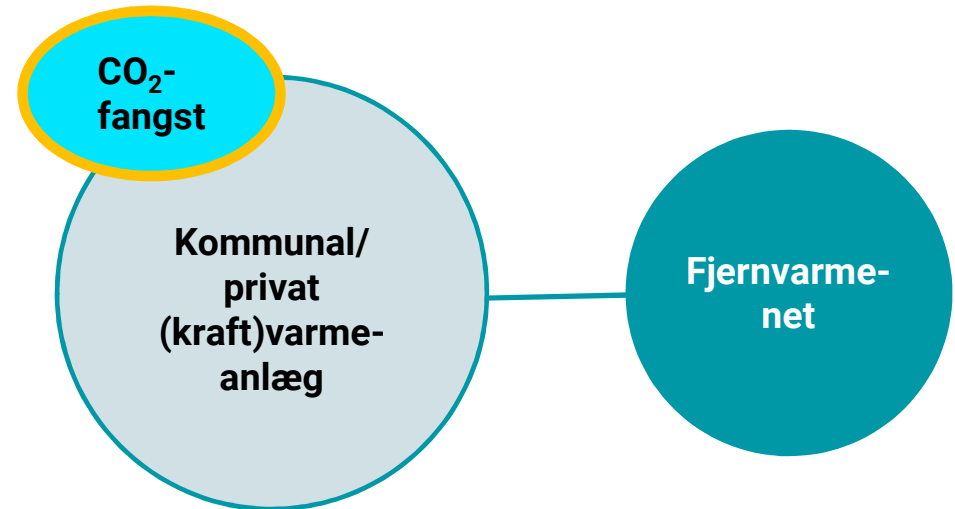
Øvrige

Fleksibel organisering

- Mulighed 1: CO₂-fangst i samme selskab som (kraft)varmeproduktionen, men adskilt fra fjernvarmenet

- Mulighed 2: CO₂-fangst i selvstændigt selskab adskilt fra (kraft)varmeproduktionen

Rammer for organisering af CO₂-fangst

- Fleksibel organisering
 - › Hermed fjernes barrierer ved nuværende krav om tilknyttet virksomhed.
- Krav om selskabsmæssig adskillelse fra fjernvarmenettet
 - › Dette skal beskytte fjernvarmekunderne i tilfælde af konkurs.
- Krav om regnskabsmæssig adskillelse, hvis CO₂-fangst sker i samme selskab som (kraft)varmeproduktionen
 - › Omkostninger til CO₂-fangst kan ikke inkluderes i varmeprisen.
 - › Forsyningstilsynet fører tilsyn med omkostningsfordelingen efter de eksisterende regler.

Rammer for finansiering af CO₂-fangst

- Kommuners mulighed for at finansiere CO₂-fangst på egne anlæg
 - › Indskud af egenkapital
 - › Garanti for lån i fangstanlæg
 - › Garanti for støttebod i udbud af puljer (eksisterende mulighed)
- Sparede kvoter og afgifter skal kunne medfinansiere CO₂-fangst
 - › Værdi af sparede CO₂-kvoter og CO₂-emissionsafgifter som følge af CO₂-fangst skal kunne opkræves i varmeprisen.
 - › Overskydende gratiskvoter som følge af CO₂-fangst overføres vederlagsfrit til fangstselskabet.
- Kommuner og kommunale anlæg får hjemmel til at sælge klimakreditter og CO₂ til anvendelse
- Varme fra fangstprocessen prisreguleres som overskudsvarme

Øvrige foreslåede tiltag

- Krav om afkobling af CO₂-fangstanlæg af hensyn til elforsyningssikkerhed
 - › CO₂-fangst påvirker elproduktion og dermed potentielt elforsyningssikkerheden. Det foreslås at stille krav om, at fangstanlæg indrettes, så de kan afkobles, hvis elforsyningssikkerheden er udfordret. Det forventes, at denne mulighed naturligt er indbygget i eksisterende fangstteknologier.
- Kommuner får hjemmel til at eje helt lokale rørledninger med nær tilknytning til CO₂-fangsten på et givent anlæg.

Proces herfra

- Politiske forhandlinger om en aftale for de langsigtede rammevilkår
- Efterfølgende udarbejdelse af lovforslag, der udmønter aftalen
 - › Lovforslaget sendes i høring samtidig med udbud af CCS-puljen

Spørgsmål

Energistyrelsen

Tak fordi I kom

Energistyrelsen